

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
14/43212/LBERGE

Dato:
07.03.2014

Høringsuttalelse: Forslag til endring i privatskoleloven - innføring av midlertidig dispensasjonsbestemmelse

Vedlagt følger Bærum kommunes høringsuttalelse.

Høringsuttalelsen ble behandlet i Sektorutvalg for barn og unge 04.03.14.
Sektorutvalget støtter rådmannens uttalelse.

Øyvind Moberg Wee
kommunalsjef

Lise Bergersen
spesialrådgiver

Vedlegg:
Høringsuttalelse fra Bærum kommune

Høringsuttalelse fra Bærum kommune:

Forslag om endring i privatskoleloven – innføring av midlertidig dispensasjonsbestemmelse

1. Bakgrunn for forslaget

Kunnskapsdepartementet har 10. januar 2014 sendt ut på høring forslag om å innføre en midlertidig dispensasjonsbestemmelse hvor departementet i særlige tilfeller kan godkjenne private skoler som ikke oppfyller kravet i privatskoleloven § 2-1, annet ledd. Forslaget omhandler endringer i lov av 4. juli 2003 nr 84 om private grunnskoler med rett til statstilskudd. Endelig høringsfrist er satt til 13.03.14.

Høringsnotatet med høringsbrev finnes på departementets nettsider:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2014/horing--forslag-om-endringer-i-privatsko.html?id=749092>

Forslaget om endring i privatskoleloven har sin bakgrunn i regjeringen Solbergs politiske plattform. I høringsnotatet viser departementet til at vilkårene for godkjenning av private skoler med rett til statstilskudd er endret flere ganger de siste årene. Det samme gjelder betegnelsen på skolene (privatskoler versus friskoler). Siste endring i 2007 innbefattet ny tittel, privatskoleloven, og et krav om at skoler må drive på et særskilt angitt grunnlag, i tillegg til innhold og kvalitet.

Departementet tar sikte på å sende forslag til mer omfattende og permanente lovendringer på høring høsten 2014 og legge frem disse for Stortinget våren 2015. Skoler som blir godkjent etter den nye loven vil tidligst kunne starte opp sin virksomhet høsten 2016. Det er derfor i påvente av ny friskolelov at det foreslås å innføre bestemmelsen i privatskoleloven om at det i særlige tilfeller kan gis godkjenning til private skoler som ikke oppfyller kravet om grunnlag i privatskoleloven § 2-1, annet ledd.

2. Gjeldende rett

Privatskoleloven § 2-1, annet ledd omhandler vilkår for godkjenning av skoler med rett til statstilskudd:

Skolene skal drive verksemda si på følgjande grunnlag:

- a) *Religiøst*
- b) *Anerkjend pedagogisk retning*
- c) *Internasjonalt*
- d) *Særskilt tilrettelagd videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett*
- e) *Norsk grunnskoleopplæring i utlandet*
- f) *Særskilt tilrettelagd opplæring for funksjonshemmede*
- g) *Videregående opplæring i små og verneverdige handverksfag*

Departementet foreslår et **nytt tredje ledd**:

Departementet kan i særskilte tilfelle gi godkjenning til private skolar som ikkje fyllar kravet om grunnlag i andre leddet.

§ 2-1 nåværende tredje, fjerde, femte og sjette ledd blir nytt fjerde, femte, sjette og sjuende ledd.

3. Departementets vurderinger

Departementet foreslår at det i påvente av ny friskolelov innføres en bestemmelse i privatskoleloven om at det i særlige tilfeller kan gis godkjenning til private skoler som ikke oppfyller kravet om grunnlag i privatskoleloven § 2-1, annet ledd. Departementet legger til grunn at dispensasjon kun vil bli gitt hvor søker har et pedagogisk tilbud eller en organisering av undervisningen som er nyskapende i forhold til eksisterende offentlige og private skoler. Departementet vil også legge vekt på om dispensasjon vil ha en negativ konsekvens for den offentlige skolestrukturen eller for allerede etablerte private skoler i det aktuelle området. Departementet viser til eksempler på skoler på skoler som kan falle inn under den foreslåtte dispensasjonen, er private realgymnas og enkelte yrkesfagskoler.

Departementet vil bruke disse erfaringene i arbeidet med forslaget til mer omfattende og permanente lovendringer.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet viser til at fordi staten gir tilskudd til drift av private skoler, får kommunene lavere kostnader knyttet til elever som går i slike skoler. I forbindelse med statsbudsjettet foretas det derfor en årlig justering til kommunenes samlede inntektsramme ut fra endret elevtall i private og statlige skoler (kalt trekkordning). Hensikten med justeringen er at kommunene samlet ikke skal tjene eller tape som følge av endret antall elever. Satsen ved dagens trekkordning er 80 % av gjennomsnittskostnaden for en elev i offentlig skole. Grunnen til at trekketsatsen er lavere enn gjennomsnittskostnaden, er at det er sannsynlig at innsparingen for kommunesektoren knyttet til elever som går i private og offentlige skoler er lavere enn gjennomsnittskostnader per elev.

I tillegg til trekkordningen er det en korreksjonsordning hvor kommunene trekkes for hver elev hjemmehørende i kommunen som går i private og statlige skoler. Det samlede trekket i korreksjonsordningen (for alle elever i statlige/private skoler på landsbasis) blir så fordelt ut igjen via samlet kostnadsnøkkel, dvs en ren omfordeling mellom kommunene. Igjen er hensikten at kommunene ikke skal ha gevinst som følge av at de har elever i private skoler.

I forbindelse med det varslede lovarbeidet vil departementet i løpet av 2014 også foreta en gjennomgang av dagens trekk- og korreksjonsordning.

Departementet antar at den foreslåtte endringen ikke vil ha vesentlige administrative følger sammenliknet med gjeldende lovverk.

5. Bærum kommunes kommentarer

Bærum kommune støtter forslaget til ny bestemmelse i privatskoleloven § 2-1, hvor departementet i særlige tilfeller kan godkjenne private skoler som ikke oppfyller krav til grunnlag i privatskoleloven § 2-1, annet ledd.

Kommunen legger vekt på at tilslutningen gis ut fra departementets egen presisering om at forslaget er en midlertidig unntaksbestemmelse som kun vil være aktuell i et fåtall av tilfeller. Bærum kommune ser frem til et nytt helhetlig forslag til friskolelov som kan gi et bedre grunnlag for å vurdere de skolefaglige, juridiske, økonomiske og samfunnsmessige betydningene av en endring av dagens lovgivning.

Bærum kommune har en kommentar til departementets bemerkninger om økonomiske konsekvenser. Det vises til at trekkbeløpet for en elev i privat skole utgjør 80 % av gjennomsnittskostnaden i offentlig skole. I Bærum utgjør imidlertid trekkbeløpet en større

andel av gjennomsnittskostnaden per elev, fordi Bærum har lavere driftsutgifter per elev enn landsgjennomsnittet. Dersom hensikten er at kommuner ikke skal ha gevinst eller tap som følge av at de har elever i private skoler, bør kommuner som har lavere gjennomsnittskostnad, få lavere trekkssats.

Dagens trekk- og korreksjonsordning korrigerer ikke for skyssutgifter for elever i privatskolene. De fleste elever i Bærum kommune har ikke rett på skyss ved å gå på sin nærscole. Når elever går over til privatskoler, utløses imidlertid skyssplikt som kommunen da må betale. Bærum kommune mener dette må tas med i vurderingen når ordningene skal gjennomgås.